

Fredningerne i Paradisbakkerne.

Paa **Foreningen »Bornholm«**s Bekostning fredlystes i 1932 og 1934 omfattende naturskønne Arealer i Paradisbakkerne. Deklarationerne offentliggøres her med de tilhørende Kort.

- *Kopieret fra Bornholmske Samlinger 1934, bd. 22:75-83*

http://blst.planvis.dk/download.php?kunde_id=39472000&filename=/00360.00.pdf

1. Fredningen 1932

Mellem Bestyrelsen for Ibsker Husmandsplantage paa den ene Side og Formanden for **Foreningen »Bornholm«**, Rektor Koefoed, Formanden for den lokale Afdeling af Danmarks Naturfredningsforening, Dr. Madsen, og Statens Tilsynsførende med de private Skove, Skovrider Bramsen, paa den anden Side er indgaaet følgende Overenskomst:

Man erkender fra begge Side, at det er ønskeligt, at en Del af Ibsker Højlyng bevares for Eftertiden i en saadan Tilstand, at kommende Slægter kan faa et Indtryk af Højlyngens oprindelige Udseende, og saaledes, at Billedet af dens geologiske Ejendommeligheder, de karakteristiske Sprækkedale, ikke udviskes.

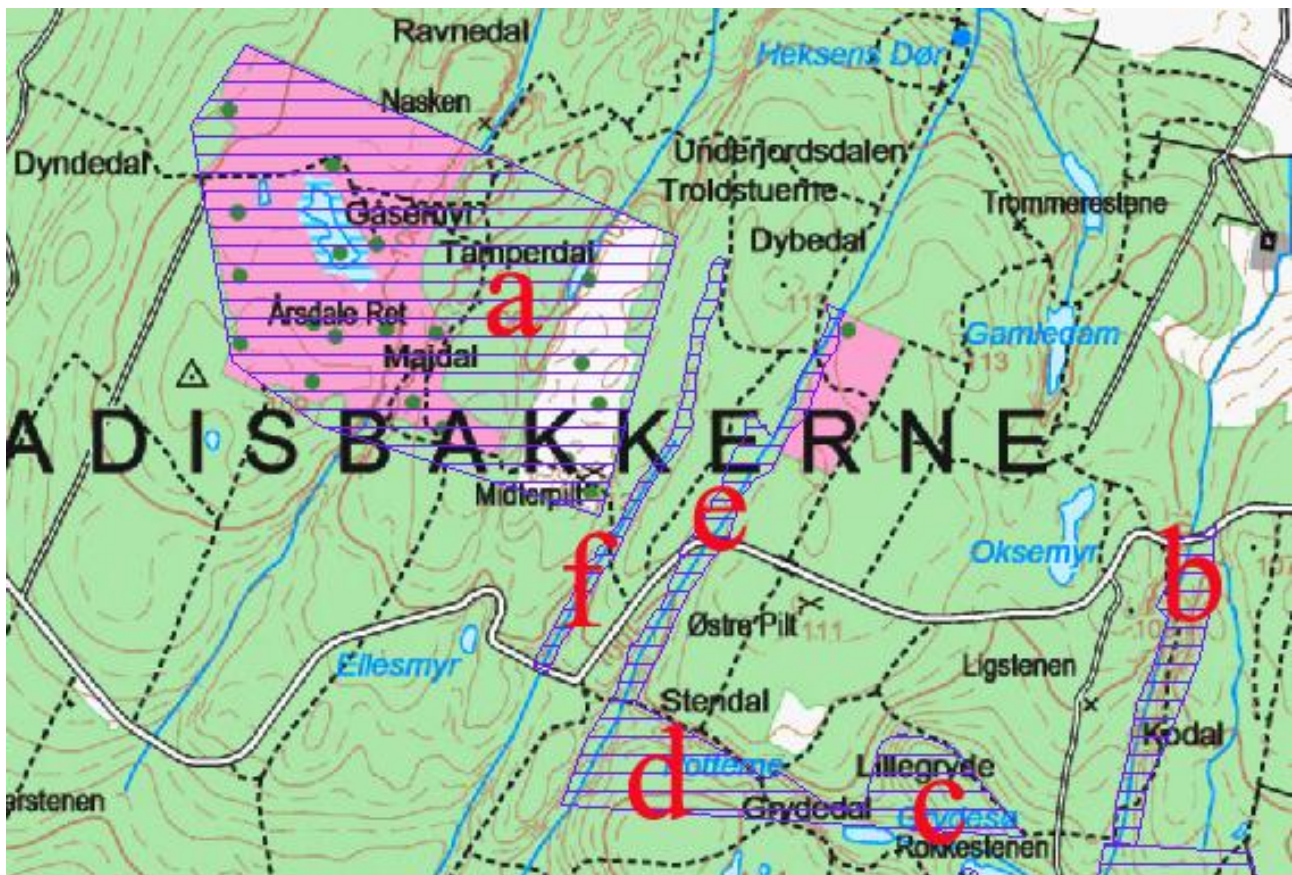
Til dette Formaal er der opnaaet Enighed om en Fredning, for hvilken nedennævnte Bestemmelser skal være gældende:

1.

De fredede Arealer er følgende:

- a. **Det ikke tilplantede Stykke af Husmandsplantagen**, begrænset i Nord af Plantagens Nordgrænse, i øst af et lille Dalstrøg lige vest for Stendalen, i syd af en Linie fra den gamle Plantnings Nordgrænse syd for Midterpelten til et Punkt ca. 20 m syd for Pelten Aarsdale Ret, i Vest af en brudt Linie fra dette Punkt til et Punkt ved Ormedalen (= Dyndedal) vest for Gaasemyren og videre langs Ormedalens østre Væg til Plantagens Nordgrænse.
- b. **Kodalen** fra Vejen nord for Dalen til Plantagens Sydgrænse. I øst er Grænsen Stien langs Kodalens østre Væg, i Vest den gamle Plantning.
- c. **Partiet om »Lille Gryde«**, begrænset mod Nord og Vest af Stien fra Rokkestensvejen til Grydedal, mod Syd af Plantagens Sydgrænse, mod øst af den gamle Plantning.
- d. **Grydedal** fra »Store Gryde« til Dybedal, begrænset mod Nord af Fortsættelsen af den under c nævnte Sti, mod Syd af Plantagens Sydgrænse.
- e. **Dybedal** fra Plantagens Nordgrænse til en Linie i Forlængelse af Grydedal; mod øst og Vest er Grænserne de gamle Plantninger.

f. **Stendal** fra Plantagens Nordgrænse til den omtalte Linie i Grydedalens Forlængelse; mod øst og Vest er Grænserne de gamle Plantninger.

2.

Det under **la** anførte Areal, der ved en af Landinspektør Kofoed foretagen foreløbig Opmaaling er anslaaet til ca. 40 ha, afmærkes med tydelige Skelsten ikke alene i Hjørnerne, men ogsaa i de rette Grænselinier.

Der fremskaffes et Kort med 3 Kopier over det Stykke af Husmandsplantagen, indenfor hvilket de fredede Arealer ligger. Paa Kortet skal Grænserne for de fredede Omraader være tydeligt afsatte med Angivelse af, hvor de enkelte Skelsten staar. Paa disse Kort skal ligeledes være afsat Beliggenheden af Dale, vandhuller, Stier, Pelte m. m. Endvidere skal det af Kortet fremgaa hvilke Matr. Numre de fredede Arealer omfatter.

Omkostningerne ved Opmaalingen og Afmærkningen samt ved Udfærdigelsen af Kort med Kopier afholdes af **Foreningen »Bornholm«** .

3.

Til at overvaage Fredningsbestemmelsernes Overholdelse nedsættes et **Kontroludvalg**, bestaaende af Amtmanden over Bornholms Amt, Formanden for Naturfredningsnævnet for Bornholm, Formanden for **Foreningen "Bornholm"**, Formanden for Nationalforeningen »Bornholm« i København, Formanden for den lokale Afdeling af Danmarks Naturfredningsforening samt Statens Tilsynsførende med de private Skove paa Bornholm.

Udvalget fastsætter selv de nærmere Regler for dets Virksomhed. De nuværende Indehavere af de nævnte Embeder og Stillinger har alle erklæret sig villige til at fungere som Medlemmer af Udvalget. Skulde en af de anførte Institutioner blive nedlagt eller en af Indehaverne være uvillig til at indtræde i Udvalget, kan dette ved Beslutning af de øvrige Medlemmer supplere sig med et Medlem, der skønnes bedst muligt at kunne træde i det udtraadte Medlems Sted.

Dersom **Foreningen »Bornholm"** ophører at existere, kan Kontroludvalget træffe Overenskomst med en anden Institution om Overtagelse af de Foreningen i Posterne 6 og 7 tillagte Rettigheder og Pligter.

4.

Husmændene beholder Ejendomsretten til de fredede Arealer og skal udrede alle Skatter og Afgifter, der hviler eller maatte komme til at hvile paa disse.

5.

Husmændene beholder Jagtretten paa de fredede Arealer, dog er Enkeltmandsjagt ikke tilladt, ej heller Udsætning af Gift. Jagten maa kun drives af en Jagtforening. Jagt maa ikke afholdes i Tiden fra 1. Marts til Hare- eller Raavildtjagten gaar ind om Efteraaret.

6.

De fredede Arealer maa ikke beplantes. Naar Kontroludvalget skønner, at der bør foretages Hugst i de bestaaende og senere opkommende Bevoksninger, foretages saadan Hugst paa **Foreningen »Bornholm«s** Bekostning. Foreningen er da berettiget til at raade over de ved Hugsten fremkomne Skoveffekter m. v.

7.

Der maa ikke brydes, hugges eller bortføres Sten fra de fredede Arealer. Kontroludvalget kan dog anvise Steder, hvorfra Stenmateriale kan tages til Brug ved Anlæg eller Udbedring af Veje og Stier indenfor de fredede Omraader. Kontroludvalget kan bemyndige **Foreningen »Bornholm«** til uden Udgift for Husmændene at anlægge og vedligeholde Veje og Stier indenfor de fredede Omraader.

8.

Ler- eller Sandgravning, Gravning eller Skæring af Tørv, Græsslet eller Græsning af Kreaturer maa ikke finde Sted indenfor de fredede Omraader. Skulde der undtagelsesvis blive Trang til Lyng til Kreaturfoder, er Husmændene berettigede til at tage denne i de vest for Majdalen og øst for Tamperdalen liggende Dele af det under la fredede Areal. Imellem Majdalen og Tamperdalen maa Lynghøst kun finde Sted med Kontroludvalgets Samtykke.

9.

Paa de fredede Omraader maa der ikke opføres Bygninger af nogen Art, ej heller Sommerhuse, Kiosker, Boder, Udsalg eller lignende, og der maa ikke gives Tilladelse til Lejrslagning og optænding af Baal indenfor disse Omraader.

10.

Der skal være Adgang for alle og enhver til at færdes til Fods paa det fredede Omraade og til at opholde sig dersteds.

11.

Indenfor de fredede Arealer maa der ikke anlægges Veje uden Kontroludvalgets Samtykke. Skulde der blive Tale om Opførelse af en Opsynsmandsbolig, maa denne ikke anlægges øst for Alterstensvejen.

Ved Nyanlæg af Parkeringsplads i den ikke fredede Del af Husmandsplantagen, skal Afstanden fra de fredede Arealers Grænser være mindst 100 Meter.

12.

Paataleret med Hensyn til Overtrædelser af Fredningsbestemmelserne, derunder ogsaa Bestemmelsen i Post 11, har saavel Kontroludvalget som Fredningsnævnet for Bornholm eller den Institution, der maatte træde i Stedet for samme.

For de Indgreb i Husmændenes Dispositionsret, som disse Fredningsbestemmelser medfører, ydes der Husmændene en Erstatning paa 3500 Kr., der udredes af **Foreningen »Bornholm«** i 2 Rater paa 1750 Kr., første Rate en Maaned efter Fredningsdeklarationens Tinglysning, anden Rate Aarsdagen derefter.

Nærværende Deklaration underskrives af Opretterne – for Husmandsplantagens Bestyrelses Vedkommende efter vedtægtsmæssig Godkendelse paa et Møde af Husmændene.

Deklarationen oprettes under Forbehold af Landbrugsministeriets Approbation, særlig ogsaa med Hensyn til Ophævelsen for de fredede Arealers Vedkommende af den ved kgl. Udmærskommions Udfærdigelse af 24. August 1866 fastsatte Tilplantningspligt.

Naar Approbationen foreligger, vil Deklarationen være at overgive til Fredningsnævnet for Bornholms Amt for at tilføres dettes Protokol overensstemmende med Naturfredningslov af 8. Maj 1917 § 7.

Deklarationen bliver derhos at tinglyse og at notere som Hæftelse paa de Matr. Numre, paa hvilke de fredede Arealer og de Arealer, som omfattes af Bestemmelserne i Post 11, ifølge Landinspektørattest er beliggende.

Med Hensyn til tidligere Hæftelser til de paagældende Folier i Tingbogen.

Denne Overenskomst er enstemmigt vedtaget ved en ekstraordinær Generalforsamling den 27. Februar 1932.

Georg Jensen,
valgt Forhandlingsleder.

For Ibsker Husmandsplantage:

Jens Mortensen. Andr. Kofoed. S. Bidstrup. Jens Ipsen. Chr. Nielsen.

Rønne den 8. Marts 1932.

M. C. Koefoed.

Aakirkeby den 10. Marts 1932.

Edg. Madsen.

Rømersdal den 12. Marts 1932.

K. Bramsen

I Henhold til Landbrugsministeriets Skrivelse af 14. Oktober 1932 til Bornholms Amt erklærer vi undertegnede Deltagere i ovenstaaende Overenskomst, at vi kan tiltræde de af Amtet og Skovrider Bramsen stillede Forslag om Baandlæggelse af de omhandlede 3500 Kr., nemlig at der ikke af Udmarksbestyrelsen kan disponeres over den indvundne Kapital uden Samtykke af Amtmanden over Bornholms Amt. Renterne skal med Tilslutning af Statens Tilsynsførende anvendes til nyttige Foranstaltninger i Plantagen.

Som Formand for Ibsker Husmands Plantages Udmarksbestyrelse,
Kodal den 1 November 1932.
J ens Mortensen.

Som Formand for Foreningen »Bornholm«,
Rønne den 23. Okt. 1932.
M. C. Koefoed.

Som Formand for den lokale Afdeling af Danmarks Naturfredningsforening,
Aakirkeby den 21. Oktober 1932.
Edg. Madsen .

Som Statens Tilsynsførende med de private Skove paa Bornholm,
Rømersdal den 20. Oktober 1932.
K. Bramsen.

Foranstaaende Overenskomst approberes herved.
Landbrugsministeriet den 12. November 1932.
P. M. V.
H. Waage. / . Welcke

Foranstaaende Overenskomst er forelagt og tiltraadt af Naturfredningsnævnet, og de vedtagne Fredninger er saaledes underkastede Naturfredningslovens Bestemmelser.

I Henhold til en af Landinspektør H. Kofoed, Rønne, udstedt Attest berører Fredningerne følgende Matr. Numre og vil være at tinglyse som Hæftelse paa disse, nemlig:
Matr. Nr. 149 i, 149 l, 149 n, 149 o, 149 q, 149 s, 149 z, 149 æ, 149 ø, 149 am, 149 an, 149 ao, 149 au og 149 aæ af Ibsker Sogn.

Naturfredningsnævnet for Bornholms Amt, den 24. November 1932.
Zeuthen.
Formand.

Indført i Dagbogen for Retskreds Nr. 26. Neksø Købstad den 25. November 1932.
Vedtægter og Forhandlingsprotokol forevist. Kort forevist
tilligemed Landinspektørattest.

H. G. Lamdrup / Jac. Wichmann
Fm.

Genpartens Rigtighed bekræftes.
Fredningsnævnet for Bornholms Amt, Rønne, den 2. Februar 1933

[illegible]

"Paradisbakker"
 matr. Nr. 149^e samt Del af.
 matr. Nr. 149ⁿ, 149^s, 149^{am} 7 149^{ac}
 Ibsker Sogns Højlyng
 Bornholms Amt
 opmaalt 7 kortlagt: Anledning af
 Fredning af det grøntsdyggede Heal,
 som i geom. St. udgjør ialt: 36, 4 ha.
 Rømt i Mai 1932,
 Gæmne Hofgaard
 Maalestoksforhold
 1:4000

2. Fredningen 1934.

D E K L A R A T I O N.

Underskrevne Gaardejer *Laurits Andreas Mikkelsen*, Klinteby, Ibsker, paalægger herved efter Overenskomst med **Foreningen »Bornholm«** den mig tilhørende Gaard i Klinteby i Ibsker følgende Fredningsbestemmelser:

Det paa vedhæftede Kort med rødt indtegnede Areal, der i Marken er markeret ved Skelsten, »Klinten« kaldet, undergives en fuldstændig Fredning, saaledes at det stedse skal henligge i sin nuværende Tilstand og Offentligheden have fri og uhindret Adgang dertil og Ret til at opholde sig der.

Paa Arealet maa ingen Bygninger, Skure o. l. opføres og Barakker, Telte o. l. ikke opstilles, og der maa ikke under nogen Form anbringes industrielle eller landbrugsmæssige Anlæg.

Skovning af de paa Arealet staaende Træer maa kun finde Sted med Skovriderens Samtykke. Eventuel Opvækst af selvsaade Træer kan kræves fjernede af Foreningen paa Ejers Bekostning.

Derimod forbeholdes mig og kommende Ejere Ret til at lade Kreaturer med Undtagelse af Tyre græsse paa Arealet.

Til Arealet har Offentligheden Adgang ad følgende Veje og Stier:

- 1) Syd fra ad en Markvej, der fra Sognevejen fører til et Led eller en Stente i det søndre Gærde.
- 2) Øst fra ad den nyanlagte Sti gennem Helvedesbakkerne,
- 3) Nord fra ad Stien i Lyngen,
- 4) Vest fra ad en Sti, der kan anlægges fra Rokkestensvejen nord for Lynggærdet.

Disse Bestemmelser vedrører som Kortet udviser Matr. 51a, 51b, 149bn og 149bo Ibsker og begæres ved Lysningen noterede paa disse Lodders Tingbogsblade.

II.

Hele Gaardens øvrige nord for Sognevejen beliggende Skovareal undergives følgende Bestemmelser:

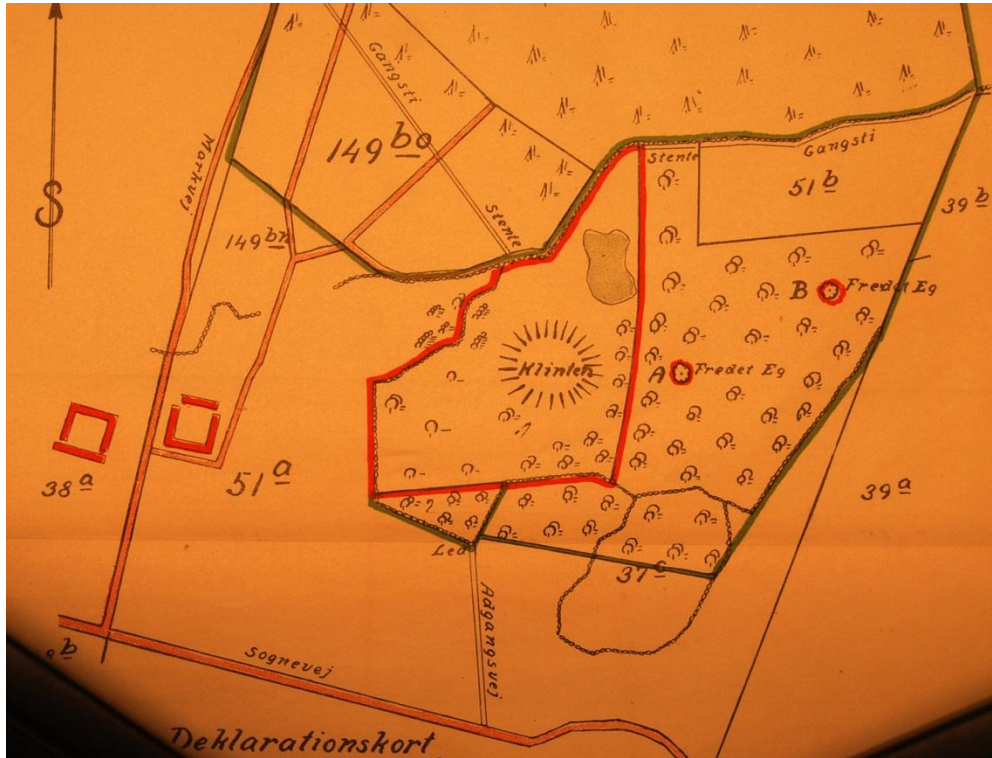
- a. Arealet maa ikke udstykkes.
- b. Arealet maa ikke bebygges under nogen som helst Form, være sig ved Bygninger, Skure, Barakker, Telte eller andet.
- c. Offentligheden har fri og uhindret Adgang til at færdes og opholde sig paa Arealet.
- d. Industrielle Anlæg maa ikke anbringes.

Den forstlige Udnyttelse af Arealet -staar derimod Ejeren fri med Undtagelse af det med grønt indtegnede Areal syd for Klinten betegnet som 2), hvor Hugst kun maa finde Sted med Skovriderens Samtykke.

Disse Bestemmelser vedrører Matr. 51a, 51b, 149bn, 149bo, 149g, 149r og 149 be, og begæres ved Tinglysningen noterede paa disse Lodders Tingbogsblade.

III.

2 øst for Klinten staaende Egetræer paa Kortet betegnede med A og B maa ikke hugges eller beskæres. Denne Bestemmelse vedrører Matr 51a.

IV.

Denne Deklaration vil være at tinglyse som Hæftelse paa Landbrugsejendommen Matr. 51a og 38a samt de øvrige nævnte Parceller med Paataleret for **Foreningen »Bornholm«** eller den eller de, hvortil Foreningen ved tinglyst Erklæring maatte have overdraget samme.

Om Ejendommens Hæftelser og Byrder henvises til Ejendommens Tingbogsblad.

p. t. Nexø, den 20. September 1934.

L. Mikkelsen.

Til Vitterlighed om Underskriftens Ægthed, Dateringens Rigtighed og Underskriverens Myndighed:

Navn: Jac. Wichmann.
Stilling: Dommerfuldmægtig.
Bopæl: Nexø.

Navn: P. Jørgensen.
Stilling: Kontorist.
Bopæl: Nexø.

Hele Klinten-fredningen 1934

